

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FRITHIOF HELLBERG
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN 24 SEPTEMBER 1911.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE
JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

Göteborgs Högskola 20 år

MÅNDAGEN DEN 18 DENNES firade Göteborgs Högskola sin 20-åriga tillvaro med en stämningsfull högtidlighet i högskolans aula, hvarvid rektor professor Stavenow talade öfver tjuguarminnet och promotor professor Vitalis Norström inledde promotionsakten med ett föredrag: Några tankar angående vetenskapligt arbete. Härefter erhölesju af skolans lärjungar den filosofiska lagern. Med anledning af märkesdagen meddelar Idun här några bilder, dels af hög-

skolans ursprungliga och nuvarande byggnad, dels af styrelsens ordförande och lärarerråd. På ordförandeplatsen vid högra bordsändan synes där högskolans rektor prof. L. V. A. Stavenow; bakom bordet från vänster: professorerna C. O. Lagercrantz, K. J. V. Lundström, N. O. G. Nordenskjöld, J. R. Kjellén, G. F. Steffen, B. P. E. Lidén, J. G. C. Cederschiöld, P. J. Vising och docenten G. E. Janzon. På främre sidan professorerna N. E. Wadstein och O. E. Lindberg.

HÖGSKOLANS ORDFÖR.
HÄNDSH. FRUH. LAGERCRANTZ

GAMLA HÖGSKOLEBYGGNADEN.

NYA HÖGSKOLEBYGGNADEN.

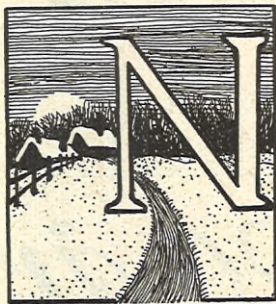

HÖGSKOLANS LÄRARERÅD

WETTERGREN & KERBER
DIREKTÖR DAN BROSTRÖM

QUASI UNA FANTASIA.

INOM KORT utkommer på C. E. Fritzes förlag Johan Nordlings bebådade Beethoven-roman: *Quasi una fantasia*. Boken har erhållit sin titel efter den kända ciss-mollsonaten (*Sonata quasi una fantasia*), kanske mest bekant under benämningen "Mänksenssonaten" och hvilken mestaren tillägnade sin "odödliga älskade", grevinnan Julia di Guicciardi. Det kapitel, som Idun här nedan är i tillfälle meddela, skildrar ett sammanträffande mellan de två hufvudpersonerna i romanen på en nyårsbal hos Beethovens gynnare och vän furst Lichnowsky.

NYÅRSBALEN på kejsarborgen blef som vanligt ouverturen till vinterns högsäsong, och sedan man under höstmånaderna och helgen roat sig mera i stillhet inom familjekretsarna, vidtog nu en serie lysande fester i stora världen.

En afton mot slutet af januari rådde myllrande lif på den smala gatan utanför Lichnowskyska palatset, hvars långa upplysta fönsterrad skar en jättetransparang ur den nattmörka bakgrunden. Från trädgårdsterrassens murkrön silade marschallernas ramp sitt rökflackande sken genom de gamla kastanjernas grenverk, och utanför porten posterade ett par styfryggade lakejer i det furstliga livréet af guld och violett med högt lyfta beckfacklor. Deras röda vådeldsljus urholkade de bleka ansiktena i de nyfiknas hop, som trängdes på ömse sidor ingången. Fursten och furstinnan Lichnowsky gåfvo stor assemblée, och mellan grupperna af fotgängare, som banade sig väg genom trängseln och uppslukades af ljusgattet, rullade vagn efter vagn i ändlös defilée och aflämnade sin börda af siden, spetsar och pälsverk på den mattbelagda trottoarkanten.

I Musiksalongen, som i kväll var apterad till balsal, tog fursten själf emot sina gäster allt efter som de anmälades. Inom den festliga ram, som bildades af de blåa sidenväggarna med deras uppradade förgyllda rococomöbel, rörde sig redan en lysande skara öfver golfvets boaserade spegelyta. Mångarmade bronskandelabrar och glasslipade lampetter sände sina strålnippen öfver uniformernas glitter, matthvita skuldror och flammande juveler, och tvärs genom det glada sorlet darrade ljudet från huskapellets stråkar likt syrsornas gnissel på ången en solbadad julidag.

I Röda salongen gjorde furstinnan Kristiane les honneurs, som vanligt i sin svarta sammet och frisy à la Titus, men dagen till ära smyckad med oskattbara äkta spetsar och det ryktbara Lichnowskyska panndiademet.

För ögonblicket syntes hon inbegripen i lifligt samtal med grefve Rasumowsky, den ryske gesandten, och att döma af de sidoblickar, den martialiske moskoviten gång efter annan affyrade under sina väldiga ögonbryn, tycktes föremålet för deras intresse utgöras af den lilla krets, som just nu hade slutits i ljusrunden under den stora kristallkronan.

Hon var också värd att beundras i kväll, grevinnan Julia Guicciardi, där hon stod i sin smidiga unga gestalts hela jungfruliga behag, som på ett så plastiskt och likafullt kyskt sätt framhölls af den raskurna direktordräkten i sjögrön crêpe de Chine med en musselskimrande kamé som bröstbandets enda sammanhållande smycke. De mörka lockarna voro uppboundna i en grekisk knut; en af dem hade redan lossnat och sökte sin egen väg efter nackens spåda snäcklinie. Den orege bundna profilen, där munnen

svällde ut, på samma gång slutet och fyllig som en oktoberros, inskrefs i en ljuskontur af gyllene hårfljun, och när hon talade och log, drogo lätta skiftningar af det unga blodets böljor öfver hals och kinder likt vaggande löfskuggor öfver ett genomskinligt vatten.

Intet tvifvel om att hon hemförde ett af kvällens främsta skönhetspris! Hennes kusin, den tjuguariga grevinnan Stephanie von Brunswick, som med sin mor stod vid hennes sida, kom afgjort till korta med sin frappanta, men något skarpa skönhet.

I denna korseld af ljus, af nyfikna, spejande och afundsjuka blickar, af intriganta, misstänksamma och fiendliga hugskott, som han kände svärma i luften rundt om, måste nu Mästaren växla några fraser med Julietta, som om intet funnes emellan dem och detta sammanträffande vore dem likgiltigare än allt annat i världen.

Och dock — hur hade de icke båda längtat och gladt sig åt denna fest! Att en hel lång afton få vara i hvarandras närhet, icke i hvarje ögonblick öfvervakade af den stränga fru mamma, liksom numera under musiklektionerna, utan frigifna och uppslukade i det stora sällskapets hvirvel! Att få röra sig under samma tak och mellan samma väggar, i dansens rytmer, till musikens toner, kanske då och då byta en blick, några ord, under hvilka oändligheter underförståddes. För första gången hade också Mästaren i kväll vågat pryda sig med den vackra broderade västen, Juliettas julgåfva, och denna upptäckt slog i blom på hennes kinder, där han nu bugande tryckte hennes hand.

För öfrigt förlöpte det hela lyckligt nog.

Hvad jag älskar dig, Julietta, sjöng det inom honom, min böljeskimrande trolska mö, du skönaste bland alla, du stoltaste bland alla, mitt hjärtas eld och ljufva svalka! Men högt bad han henne om första kontradansen, och se, det begaf sig så väl, att just den hade hon ännu ledig. "Det skall bli mig ett nöje", svarade hon. Och inne i bröstet bultade den lilla hamaren: *din... din... din...*

Så skilde dem sällskapets kretsgång. Där kommo flere unga herrar i en klunga, grefve Moritz Lichnowsky och den elegante pariserattachén, grefve Gallenberg, och ännu ett par till. Alla ville de ha danser af unga grevinnan, bockade, trängdes, skrattade, talade hvarandra upp i munnen. Men Mästaren gick af-sides med en känsla af hemlig ringaktning.

I galleriet, som förenade Röda salongen med Vapensalen, stötte han samman med Zmeskall och teaterintendenten baron von Braun. Den alltid affärspigge teaterchefen var icke sen att gripa tillfället i flykten. Man repeterade nu dagligen Viganos, den italienske balettmästarens, nya balett med musik af Mästaren, men ännu hade kompositören icke närvarit vid någon af öfningarna.

"Hvilken tur, att jag råkade er just nu, min käre maestro, innan festens yra alldeles kollrat bort er! Ni må tro, att det går undan med vår Prometheus, och ni måste ovillkorligen komma till repetitionen en af dagarna. Får vi säga måndag klockan tio? Utmärkt! Det är

alltid en del att rätta och jämka, förstår ni. Ni skall få se, att hon blir storartad, Cassentini. Ni kommer helt enkelt att förälska er i henne, *parole d'honneur*."

"Tror ni, jag är så lätt antänd," skrattade Mästaren. "Men jag får väl stå min risk. Ett villkor måste jag i alla fall göra: ni får lof att själf vara närvarande för att gå emellan mig och Vigano, om humöret rinner på. Han har en fördömd förmåga att reta mig, den lilla italienska sprattelmakaren, och tre gånger har jag formligen kastat honom på dörren. Men han kommer alltid igen, lika oförsämd och lika glad."

"Har ingen fara," bedyrade baronen. "Jag skall ha vindmaskinen till hands i kulissen för att i rätta ögonblicket ge er en afkylare."

"Nu spelar man upp till kadriiljen," afbröt hofsekreteraren. "Vi måste skynda oss för att inte mankera våra damer. Hur var det, käre Mästare, vi dansa ju *vis-à-vis*. Mig har förunnats föra grevinnan Stephanie von Brunswick. Och ni? Ja ni behöfver inte svara..."

Några minuter senare voro de dansande paren uppställda i tvänne långa fyrkantled ute i Musiksalongen, hvars väggar kläddes af skådelystna. Grefve Moritz Lichnowsky, som var ballettare, gaf ett tecken åt kapellansföraren, stråkarna togo sats, och likt figurerna i ett mekaniskt dockspel satte sig alla samtidigt i rörelse i kontradansens sirliga banor.

Liksom alltid, när han hade mångas ögon fästa på sig, kände Mästaren vid de första stegen en nästan fysisk plåga, som gjorde hans åtbörder tvära och ansträngda och så när hade bragt honom ur takten redan i början af turen. Snart nog togs han dock med af musiken, den rytmiska rörelsen satte hans blod i svalning, hans bröst vidgades och befriades. Egentligen var det riktigt nöjsamt att dansa, när endast den första beklämningen släppte sitt grepp!

Och som han nu höjde sitt hufvud, mötte han Juliettas blick. Det var som att se in i ett fagert landskap af sommargröna kullar kring en buktande flod, med hvita små ullmoln strödda likt blomblad öfver den ljusa himmelskupan. Hon lade sin hand i hans, och med ens voro de borta, ensamma i den människofyllda salen, ensamma i hela världen, lustvandrande vid den svala floden, under de hvita små molnen, i sin hemlighetsfulla och underbara lycka.

Ingen utomstående kunde dock ana något af detta, så skickligt länkade unga grevinnan deras steg i dansens turer, så ogenomträngligt bevarade hon inseglet på sina läppar. Hvad som verkligen skedde, det skedde i en inre afskild rymd.

Kadriiljen var slut, några alldagliga ord, och åter skildes de i samkvämet trampkvarn. Grefve Gallenberg kom framskyndande till Julietta, han var den lycklige pretendenten till nästa dans. Mästaren togs i beslag af furst Lobkowitz, som ville värfva honom för sin stundande musikfest och drog honom undan i ett hörn.

Innan dess hann han dock uppfatta några fraser af det ordsvall, med hvilket unga Gallenberg bestormade sin dam, den bullersamt förtroliga klangen i hans röst, hennes uppslupet sorglösa skratt. Hans panna mörknade, och fursten fick endast sväfvande och förströdda svar.

Julietta plockade ögonblickets glädje utan aning i sitt sveklösa hjärta om den misstämning hon framkallat. Ack, allting var ju så förtjusande i kväll, rundt omkring henne strålade ljusen, jublade musiken, brusade festens vind allt fulltonigare och högre! Sin Mästares hand hade hon nyss släppt efter en underbar

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 8.—
Halft år	» 3.50	Halft år	» 4.25
Kvartal	» 1.75	Kvartal	» 2.25
Lösnr.	» 0.12	Lösnr.	» 0.15

Iduns Byrå o. Expedition, Stockholm, Mästarsamuelsg. 43.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9808.	Expeditionen: Riks 1646. A. 6147.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Nordling: Riks 8680. A. 402.	Annonskontoret: Riks 1646. A. 195.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 8659. Allm. 4804.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
25 öre efter text.	Utländska annonser
30 öre å textside.	debiteras 50 öre med
20 % förhöjning å särskild begärd plats.	20 % förhöjning å särskild begärd plats.

drömfärd högt ofvan jorden, och nu kom lek- och trätokamraten från så många glada stunder på dess platta yta, outtömlig som vanligt på befängda historier, anspelningar och minnen. Hvarför skulle hon inte le och glamma med, när blodet klingade i alla ådror, när foten af danslust knappt en sekund kunde hålla sig stilla i den sandalformade lilla sidenskon!

De sväfvade ut i en böljande vals, den gamla ländlerns efterträdare på modet, som allt mer började göra de seriösa kontradanserna rangen stridig. Julietta dansade den med passion, det var som bevingades hvarje steg, som gungade man fram på själfva tonernas vågor. Ingen kunde heller säga annat än att grefve Gallenberg förde som en liten gud. Ovanligt prydlig tog han sig också ut i dag i sin spetsjabot och åtsittande frack. Man nästan glömde de utstående öronen och hans komiska vana att hissa upp ögonbrynen, så att hela pannan rynkades.

Furstinnan Kristiane hejdade Mästaren med ett slag af solfjädern på hans arm, just som han obemärkt ville passera henne på väg till Vinterträdgården.

"*Pourquoi cette mine de tristesse, min käre maëstro? Förmå inte ens dansens yra fläktar skingra det olympiska allvaret på er panna? Jag tyckte dock, att jag såg er midt upp i leken med grefvinnan Guicciardi, er intagande unga elev.*"

"Det har sin riktighet, furstinna. Men jag börjar nog bli en smula för gammal och tungfotad för så graciösa nöjen. Lika barn leka bäst, och grefvinnan har nu funnit en långt värdigare moitié i grefve Gallenberg."

"*Chansons que tout cela, cher maître!* Apropos — jag hörde alldeles nyss grefve Guicciardi uttala sin tillfredsställelse öfver de stora framsteg i sin musik, som hans dotter gör under er excellenta ledning."

"Och grefvinnan Susanna — tror ni också, att hon är lika nöjd", frågade mästaren med en hastig humorglimt i ena mungipan.

"*Sans aucun doute!* Hon var ju själf närvarande och bekräftade saken."

I vinterträdgårdens stora glashall härskade svalka och ro under lagerträdens och solfjäderpalmernas hvalftak. Här och hvar inbjöd en stenbänk, ett par grofbarkade stolar till hvila i de små boskéerna, men ännu hade deras diskreta skymning icke lyckats locka något fjärlspar från salongernas och danssalens fladderlek. Endast helt dämpadt trängde lösryckta takter af musiken hit ut i afskildheten, blandade sig med det melodiska plasket från fontänen i marmormusslan, det lätta fraset från Mästarens steg i gångarnas hvita sand.

Det kändes godt att insupa denna svala luft med dess lukt af grönska och jord, och det dofva missmod, som så plötsligt huggit sig fast i hans bröst, lossade sitt klogrepp.

Det var egentligen också orimligt att begära, att Julietta, detta sorglösa barn, i hvarje ögonblick skulle låta sin kärlek undanskymma hela den öfriga världen, att hon skulle dofta, le och blomma endast för honom! Hur kunde han begära, att hon skulle förmå nedtränga till de afgrunder af hans själ, införa hvilka till och med han själf ofta ryggat tillbaka som invid randen af ett grufschakt, där nästa steg slungar en ut i mörkret! Att hon skulle kunna utvärda våldsamheten af den lidelseeld, hennes lilla gnista tändt i dessa djup, den lavaström, som nu genomvätrade dem, undanträngande allt, försmältande allt och jagande skuggornas här på flykten!

Nej, sakta, sakta, med varsamma och ömma händer måste man gripa efter en sådan färgskimrande liten fågel, där den under muntert kvitter svingade från gren till gren, för att

icke för alltid skrämna bort den från ens vägar! Här passade sannerligen inga framstormarlater, här hjälpte inga grofhuggartag af hårda mästarnävar! Endast stilla lyssna, speja ut i solen och förbida...

Om det nu bara hade varit med någon annan än just den ohängde glopen Gallenberg, skulle han gärna unnat henne all hjärtans oskuldsfulla frihet! Men blotta åsynen af den bålde grefven, hans framfusigt själfsäkra manér, hans spotska min och pojkkaktiga svada satte Mästarens blod i kokning. Han hade också mött honom ett par gånger i trapporna till Guicciardiska hotellet, och på hans fråga hade Julia svarat, att han var en god vän i familjen.

Mästaren hade slagit sig ned i skuggan af några storbladiga klängväxter, som bildade fond till den lilla springbrunnen, och vattnets kristalliska droppande föll som dagg öfver hans heta panna. Plötsligt rycktes han ur sina tankar af ljudet från röster. Ett par kom vandrande efter sandgången, stannade framför Cararamusslan. Han ämnade just resa sig för att osedd draga sig tillbaka, då han hejdades af kavaljerens inpass:

"Så, ni säger verkligen, att unga Gallenberg har så afundsvärda försänkningar hos er vackra kusin?"

"Om han har... jo, det vill jag lofva", svarade damen, och på det hvassa, litet håfulla skrattet kände mästaren igen grefvinnan Stephanies röst. "De hängde ihop som kardborrar under hela brunnsäsongen i somras, och på societetsspektaklet spelade han hennes älskare med en nästan komprometterande öfvertygelse."

"Intet under, att han i kväll så ifrigt fullföljer en så lyckligt inledd kampanj," replikerade den manliga stämman, medan de samtalande aflägsnade sig mot en annan del af vinterträdgården.

Den ofrivillige lyssnaren lämnade nu också hastigt sin plats. Den fragmentariska bal-konversationen hade återuppväckt stormen inom honom med ökad styrka. Han kunde icke längre bli sittande här, en gråtmild narr, som speglade sig i sin egen smälek! Han måste se med egna ögon, vinna bekräftelse och visshet, kasta sig midt in i upptågens hvirvel för att öfverdofva de ondskefulla rösterna.

I Röda salongen fångade han en skymt af rivalen, som under många ryggrökningar underhöll sig med grefvinnan Susanna Guicciardi, hvilken huldrikt leende syntes mottaga hans cour. Julietta var ej att upptäcka, men han återfann henne snart i kontradansen, där hon lät föra sig af baron Pasqualati. Själf hade Mästaren bjudit upp baronessan von Braun, och den yppiga vackra intendentskan kunde icke nog förvånas öfver den ovanliga, nästan febrila liflighet, som utvecklades af hennes eljes så fåmälte och reserverade kavaljer.

Minuterna flögo fram, i svingande valstakt, på menuettens och kadrijlens trippande tåspetsar, blefvo till kvarter och timmar. Ju lägre de flämtande ljusen i kronor och lampetter brunno ned mot sina pipor, dess högre steg stämningen, dess starkare flammade sinnesrusets lågor i ögon och pulsar. Grevinnan Julia gick från arm till arm, alla ville förvärfva en tur eller ett hvarf med balens unga drottning, och hon gaf sig hän åt nöjets yra med barnslig oförbehållsamhet. Aldrig hade hon haft så roligt som i kväll, hela lifvet var en dans till fioler och flöjter! Och fastän hon endast långt emellan fick sända en blick till Mästarens plats i vimlet, var han ju dock alltid när henne, och den oförtäckta hyllning och beundran, som kom henne till del, var som ett stolt och ödmjukt offer till hans ära!

Han syntes också roa sig förträffligt, ty när helst hon såg det mäktiga hufvudet dyka fram genom vågsvallet, lekte ett löje kring den tvära läppen, hvirflade den svarta hårmanen i takt med musikens rytmer.

Mellan ett par danser serverades en lätt supé vid buffeterna i vapensalen, det iskylda franska skumvinet göt en vällustig rysning genom upphettade ådror. En kadrijl gaf lämplig öfvergång, och så återstod endast kotiljongen med dess fantasieggande och pittoreska turer.

Trängseln i musiksalongen blef nu nästan besvärande, ty till detta festens glans- och avslutningsnummer strömmade alla närvarande mangrant tillsammans. De, som icke dansade, ville åtminstone bli åskådare och föryngras vid ungdomens glada och graciösa lek.

Enligt sedvänja öppnades kotiljongen med en lång vindlande promenad, där ledarparet utgjordes af grefve Moritz Lichnowsky och grefvinnan Julia. En susning af beundran hälsade dem, hvarhelst de drogo fram i spetsen för sitt tåg. Ur Juliettas gråa ögon strålade sekundens njutningsråga med en nästan triumferande glans, den smala halsens späda linje fick en ung Dianas fria *air* och resning.

Mästaren, som icke deltog i kotiljongen, hade trängt fram till en plats strax invid musikkapellet på kortväggen af salen och följde med mörk och sugande blick det färgrika skådespelets växlande scener. Allt djupare grädes vecket mellan de muskelstarka ögonbrynen, nu skärptes det till en knifeggs raka skåra, och där tändes en liten irrande gnista af oro i de svarta pupillerna.

Framme på dansbanan uppfördes som bäst den gouterade "rosenturen", man hade placerat en af de förgyllda rococofåtöljerna midt på golvet, och furstinna Kristiane själf hade öfvertagit den blinda ödesgudinnans roll. Hon slog sig ned i stolen, en silkeslöja bands för hennes ögon, i hennes knä lades de tre attributen: en handske, en solfjäder, en ros, som hvarterdera betecknade en af de tre damerna bakom hennes rygg.

De först utsedda voro de unga grefvinnorna Sonja Rasumowsky, en dotter till ryske gesandten, Stephanie von Brunswick och Julia Guicciardi. På kudden framför furstinnans fötter knäböjde de giljande kavaljererna. Nu räcktes solfjädern åt baron von Gleichenstein, han valsade ut med den lilla ryskan. Handsken förde den förtjust leende grefvinnan Stephanie till franske attachéens guldträsade bröst. Och rosen... ja, hvem annan kunde väl rosen tillfalla än dess strålande vederlike grefvinnan Julietta — och grefve Gallenberg blef den segersälle, som fick öfverlämna symbolen i hennes hand.

I detsamma hörs ett buller från ändan af salen, de närmast kringstående vända förvånade ansikten och blickar mot Mästarens plats. Han hade rest sig upp så häftigt, att taburetten, på hvilken han trött sjunkit ned, tumlat öfver ända. Nu banar han sig bröstganges, hänsynslöst en väg genom lederna, alla vika tillbaka för den förvidna smärtan i hans drag, för den mörka flammen, som ljungar fram under pannans block. Inom några sekunder är han vid utgången och försvinner från festen.

Julietta och hennes kavaljer ha i sitt danshvarf hunnit fram till musikestraden, ett ögonblick hejdas deras steg af tumultet, och som i skenet från en blixtpufftar hon hvad som sker.

Hon känner en stöt för sitt bröst, den röda rosen faller ur hennes hand och krossas under de nästkommandes fötter.

JOHAN NORDLING.

KLÄDNINGAR

som äro fläckiga eller nedsmutsade kunna genom kemisk tvätt blifva fullt användbara. Priset härför är lägst Kr. 3.- per klädning. Det är dock ej likgiltigt till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kople-
och Tryckpapper
samt Kartong.
Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

"Flickbrigaden".

Ett besök hos de engelska "Girl Guides".

BEFÄLET.

HÄR I ENGLAND är nu *Girl Guides*-rörelsen, motsvarande gossarnes *scout*-rörelse, under hastig uppsegling. General Baden-Powell har gifvit flickorna namnet efter regementen i Indien, "*Guides*", som voro särskildt skickliga i att finna vägar, att göra tält, koka, tvätta, baka, göra lägerlifvet så drägligt och bekvämt som möjligt — *de kunde nyttja sina fem sinnen och tänka på egen hand*. Så berättar hans syster, miss Agnes Baden-Powell, som nu är president för hela *Girl Guides*-rörelsen och håller på med att utarbete en handbok för *Girl Guides*, ett motstycke till broderns kända "*Scouting for Boys*".

Jag känner flera svenska damer, särskildt lärarinnor, som talat om att de gärna skulle vilja försöka något "*scout*-aktigt" med sina flickor, och det var med stor glädje jag tog emot ett bref från captain Kate Stanford med inbjudan till middag i *Girl Guides Camp, Benacre*. En vänlig anhållan att medtaga tallrik, knif och gaffel medföljde.

Miss Stanford är en ung dam, som har sitt föräldrahem i Halesworth, en af de många landtliga småstäder i östra Suffolk, hvilkas gammaldags hus och slingrande gator synas vara till bara för att ge kyrkan med sitt normanniska, krigiska torn sin rätta relief. Från Halesworth och byskolorna i närheten har miss Stanford sedan förra hösten samlat ett kompani *Girl Guides*, omkring 30 med befäl och menige man, och de hade nu slagit läger för 14 dagar nära Benacres lotsstation i norra Suffolk — närmaste kuststad är Lowestoft. I september är det ännu skolfrier.

Jag tyckte det skulle bli särskildt intressant att få se, hur man tog det i ett så nyss startadt kompani från en vanlig liten landsortsstad, där man inte hade stora resurser, hvarken ekonomiskt eller i andra afseenden, som man har i London eller storstäderna; här fick man säkert nöja sig med små medel och gjorde inga anspråk på att uppvisa mönsterresultat. Vi voro ett litet sällskap svenska cyklister, som gjorde den 3 timmar långa turen genom nordöstra Suffolk till Benacre; omväxlande, intressant såväl för cyklister som för guider, genom bördig åkerbruksbygd, förbi byar, herresäten och parker, normanniska kyrkor och ruiner, och öfver den bruna ödsligt vackra Ijungheden. Där

I STOCKHOLM pågå för närvarande förberedelser för att organisera en rörelse bland våra flickor motsvarande *boy-scout*rörelsen, och förebilderna till dessa nya flickbrigader, som den svenska termen lyder, äro hämtade från England, där bl. a. initiativtagarinnan, fröken Cecilia Milow, gjort sina studier hos miss Agnes Baden-Powell, den engelska chefen. En stockholmsdam, som besökt ett af de många *girl-guides*lägren i England har sändt oss nedanstående intressanta skildring, som helt visst kommer oss alla att lifligt önska, om vi icke gjort det förut, att våra svenska flickor må bli delaktiga af *girl-guides*lifvets fördelar.

börjar det blåsa friskt, det "drar alltid från sjön"; heden går öfver i en stor grässlätt, och längst upp se vi en ljusblå vägg rätt upp och ned — det är Nordsjön, kustkanten markeras af en rad telegrafstolpar, och nära dem stå hvita tält, *The Girl Guides Camp*. I någon vidskeplig tro att *scouter* och guider se på oändliga afstånd, började vi, fast vi själfva ingen sågo, att vifta och nicka vildt. Men helt nära oss doko upp ur jorden eller ur några ginstbuskar ett par unga flickor i mörkblå dräkt och dito bredskyggig hatt, diverse blå och hvita snören och emblem antyde, att det var uniform. Den ena var kapten Stanford, som sol och lägerlif färgat om till en fullständig zigenerska, den andra, löjtnant Ram, såg ut som en svensk skolflicka i 8:de, men öfverraskade oss med att tala om att hon var *mrs* Ram. Hvarken hennes man eller hennes två pojkar, af hvilka Billie, 5 år, i dag var lägrets gäst och allas flitigt omhuldade baby, hade haft något emot, att hon med 14 dagars *Girl Guides* lägerlif för sin del löste frågan: böra fruarna ha semester? Vi ledde våra cyklar öfver vägen, som nu helt och hållet förlorade sig bland tufvor och gräs, och kastade oss med detsamma på uniformsfrågan. Att mörkblå uniform såg fin och diskret ut, kunde vi redan konstatera. Jag undrade, om ändå inte kakifärgen, likt *scouter*nas, vore mera praktisk, mindre ömtålig för damm och fläckar. Den blonda löjtnanten-frun (icke löjtnantsfrun, hennes man är jurist) höll ihärdigt på att den blå är i alla fall mera klädsam. Den har fördelen att den kan användas när och hvar som helst, verkar inte alls "utklädsel". För att ingå i detaljer — guide-dräkten har naturligtvis åt-

skilliga "regäl" fickor, man nyttjar inte borttappbara handväskor, ej heller knäppes den i ryggen. Vandringsstaf (med mått) och ränsel o. s. v. höra till på längre vandringar. Den lilla ljusblå snibbalsduken bäres alltid, och hvarje morgon knyter en *Girl Guide* en extra knut som en påminnelse att hon bör göra åtminstone en hjälpsam god handling om dagen. På högra armen äro emblem fastsydda, hvar och ett visar med enkel symbolik hvilka färdigheter innehafvaren pröfvats och befunnits skicklig i. Det är lokaldirektionen, som pröfvar och delar ut dem, och det finns enligt handboken nu 22 olika emblem. En *Girl Guide* kan alltså välja bland mångahanda sysslor hvad som ligger för henne att förkofra sig i, och det är ju bara sund ambition, om hon vill ha många emblem på sin högra arm. Prof-

GYMNASTIK.

kartan på kaptenens och löjtnantens arm gaf en idé om allt hvad *girl guides* använda sina krafter till; och det var åtskilligt: hvad som hör till matberedning, tvätt, strykning, signalering, ambulansvård, vägvisning, att sköta en båt, en cykel, trädgårdsskötsel m. m., allt naturligtvis på ett enkelt stadium.

Två *Girl Guides*, brunbrända och strålande, kommo nu flygande mot oss, befriade oss från våra cyklar, som vi sedan återsågo med ekrar, skinande som solen. Blå flickor närmade sig tälten från olika håll; de flesta voro i skolåldern; 12—18 år är den ålder man tänkt sig, men man går inte särskildt strängt efter kyrkboken. Tälten visade sig nu — till antalet åtta inklusive förrådshus. Det fladdrade och svajade festligt omkring tälten, något som be-fanns vara torkande baddräkter och handdukar. Lägerplatsen var präktig, slätten svängde upp på en låg vall mot sjöstranden, tillräckligt hög för att skydda mot stark sjövind. Men just nu såg ingen på annat än den stora flammade kokelden framför tälten på vederbörligt afstånd från dem. Där regerade en patrull-ledare (en patrull består af 8 flickor) öfver grytor och fat och assistenter och risknippen. Hon var bara koncentreradt energiskt lägrets kokerska och hade inte ett ögonkast för oss främmande. Signal till middag blåstes. Hvar och en gick

FRUKOSTGRÖTEN.

Uppgif lifvidd (under armarna), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder figur fullt tillförlitliga, moderna och eleganta

Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjolmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kragmönster (Pellerin) 50 öre, Kappmönster 60 öre, Nationaldräktmönster 1 kr. Mönster kunna äfven beställas efter andra än våra modeller. Beställning skall då åtföljas af den modell som önskas. Priset är då dubbelt mot det vanliga.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till

Mästersamuelsg. 45 B, Stockholm,
Mönsteraffären "Chic".

med sin tallrik till grytan och fick sin duktiga portion fårkött och grönsaker. Att vi främmande uppvaktades med intensiv ifver är klart, tjänstaktighet är a och o i ett girl guideläger.

Hela kompaniet slog sig ner utan rangskilnad i en stor ring på marken. Någon kom med tältstolar och erbjöd oss dem. Men vi hade redan smittats så mycket af lägerlivets konstlösa anda, att vi tillbakavisade anbudet som förödmjukande och försökte som de andra ringla oss till en bekväm ställning på marken vid sidan af våra tallrikar. Kocken sken och log, när vi skickade efter mer af hennes utmärkta *stewed mutton* och ändå sedan hade aptit öfver för riskakan. Stämningen var idealisk, både under hvilan och arbetet, naturligt glad och otvungen. Intet "militärväsen", flickorna kallade sin kapten "miss" Stanford, den lilla honnören gjordes så hastigt och lustigt, att det bara verkade uppiggande. Från befällets sida ingen "spänd" min, som förordade uppvisnings- eller disciplinfeber lika litet som någon upphetsad ifver att "roa", sysselsätta. Bästa berömmet för befälet är att säga att allt gick som af sig själf. Efter middagen var det en halftimmes allmän hvila i tälten. Jag gissar, att tiden inte bara användes till sömn, utan lika mycket till småprat, att läsa om morgonens post och vykortsskrifning. Tälten, som hvart och ett rymde 4 à 5, hade man hyrt.

MIDDAGSRÅST.

Man får inte ha den för många alltför respektningifvande föreställningen, att scoutar och guider nödvändigt måste tillverka allt möjligt själfva från och med tälten, åtminstone inte första året. "Nej", säger en af löjtnanterna, "det är inte värdt att ställa till det så besvärligt som möjligt, då blir det bara en villervalla af alltsammans. Till ex. eftersom en hyggelig granne skickat oss det där lasset med risbuntar och lofvat skicka mer, behöfva vi inte plocka bränsle själfva. Här är ändå fullt upp med sysslor för hvar och en." — Jag tog en titt in i tälten, nu när de voro befolkade. Bäddarna voro halmmadrasser, öfverdragen hade tagits med och stoppats med frisk halm här i lägret. Vattentäta tältdukar skyddade mot fukt från marken. Ingen skall tro, att omväxling och kvinnlig individualisering voro utrotade från tältens inre. I ett tält fann jag 4 väckarur, speglar funnos rikligt, syskrin, kokböcker, berättelseböcker, "Scouting for Boys" naturligtvis, i ett en förtjusande liten kudde, öfverdrag pointelace öfver rosa-siden — ett sista minne af vecklighet — allt motverkande intryck af militärisk enformighet.

Kapten Stanford uppoffrade sin middags-hvila, och medan allt var lugnt i lägret, togo vi en pratstund nere vid stranden, utsträckta raklänga på de mångformiga mångfärgade

flintstenarna, som man aldrig kan låta bli att gräfvä i och leta i efter någon riktigt vacker. Väl förstående att man inte utan förberedelser lefver lägerlif så som vi sett det här, både vi Miss Stanford tala om, hur hon kommit så långt.

"En viktig sak är," började hon, "hurudan lokalkommittén för Girl Guidesföreningen är, och vi ha en bra direktion i Halesworth, som har både förståelse och förtroende för ungdom. Det är lokaldirektionen, som antagit mig till kapten och inregistrerat oss till hufvudkvarteret i London, och den har att pröfva våra färdigheter, ge grader och emblem och skall förstas vara så hjälpsam och hyggelig den kan. I en mycket anspråkslös lokal har jag och mina löjtnanter samlat flickorna 2 ggr i veckan till öfningar i hvad en guide bör kunna. En dam, som är intresserad för vår sak, har skänkt ett stort fält, där vi ha trädgårdsskötsel — det var en mycket kärkommen present." — "Hvarifrån äro flickorna, från hvilka skolor?" frågade jag. — "Vi ha här flickor både från folkskolan och flickskolor; jag har särskildt försökt att få med några af de allra fattigaste, som bäst behöfde en upptryckning. Det var förstas svårt att få mammorna att släppa dem, de behöfdes hemma; men både intresset och förtroendet för Girl Guidesföretag är mer och mer i stigande, också hos mödrarna."

— "Nå, pengar, till uniform, lägerlif och allt?" "Ja, det har vi knogat vådligt för, ty vi har hållit på principen, att flickorna inte få skriva tiggarbref. De, som inte haft råd på annat sätt, ha sytt och arbetat för att förtjäna pengarna, rörande ihärdiga ha de varit. Åt några, som inte lyckats få ihop tillräckligt, ha direktionsmedlemmarna lånat. Jag är säker på att de flickorna skola bestå karaktärspöfvet och betala igen. För lägret ha intresserade

BARNAVÅRD.

NORDSJÖN SVALKAR.

och vänliga människor lånat oss åtskilligt — t. ex. alla de präktiga kokkärlen." — "Hvad kan ett sådant här 14 dagars tältlif för alla 30 gå till i ett för allt?" — "Jag kan med bestämdhet säga, att det inte kommer att öfverskrida 20 pund, och då ha vi råd att ha god mat och god aptit hvar dag," sade miss Stanford, som sannerligen bevisar att en god guide också är en god hushållare. —

Hvilans tid var förliden och guiderna "blåstes ihop". Det hör till reglerna att komma ögonblickligen vid signal, hvilket föranledde att ur tältet störtade åtskilliga humoristiska skepnader i ett långt ifrån officiellt yttre. Eftermiddagsarbetet började med gymnastik, vi kände igen många rörelser från svenska gymnastiken, som naturligtvis är väl känd här. Patrullanförelsen var så energisk och ryckte truppen med sig till så beundransvärd fart och precision, att hon säkert får det emblem i "drill", som hon aspirerar till, mycket snart. De allra roligaste boyscoutlekar omväxlade med gymnastiken — de två tjudrade blindbockarna, som jagade hvarandra rundt, väckte jubel. Det är för resten så, att man finner allt så förfärligt lifvadt och trefligt, när man lefver i en sådan ständig stimulus af sol och vind och vatten. Ambulansöfningar kommo sedan. Ett brutet ben, spjälning, en improviserad bår, patientens bärande till tältet — allt mycket allvarligt och omsorgsfullt och realistiskt, så lilla Billie började gråta öfver att "tant Kitty" gjort sig så förfärligt illa.

Som en dygdens och flitens belöning kom sir Thomas Gouche, baronet, från Benacre Hall och frågade hur de i allmänhet hade det i lägret, och så bjöd han hela lägret hem till té i sin park den följande eftermiddagen. Förrådsförvaltaren tog mig enskildt och talade om hur förfärligt snälla och intresserade han och friherrinnan äro och förde mig till förråds-kammaren för att visa mig, hvilka kvantiteter af frukt, gurkor och tomater och allt möjligt godt skickats ner från godset. Nu fick sir Thomas nöjet att åse en stilig öfning i flaggsignalering. De af flickorna, som ha särskild ärelystnad i ämnet, bruka gå ner till lotsstationen, där de få beredvillig undervisning i signalkonstens djupare hemligheter.

Senare på e. m. sändes patruller ut på längre expeditioner, några med "hemliga depescher", några för att proviantera, andra med uppdrag att göra en enkel karts-kiss öfver någon plats. Att ha reda på en trakts historia, kunna hitta väg och visa andra till rätta hör till en guides uppgifter. Man skall bara inte vänta märkvärdiga strategiska resultat första året, varnar löjtnant Gaston. En afdelning skulle bada, och med den följde kameran och vi. En svensk I. P. Müller-entusiast utlofvade en lektion "müllring" i baddräkt före badet. Jag vill

LÄS!

Några äldre årgångar realiserar till betydligt nedsatta priser och erbjuda för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedan nämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1892	2: —	Iduns julnummer 1898	0: 20
Idun 1893 (nr 1 felas)	2: —	Iduns julnummer 1901	0: 25
Idun 1904 (med julnumret)	3: —	Iduns julnummer 1904	0: 30
Idun 1908 (med julnumret)	4: 50	Iduns julnummer 1905	0: 30
Idun 1909 (med julnumret)	5: —	Iduns julnummer 1908	0: 50
Idun 1910 (med julnumret)	6: 50	Iduns julnummer 1909	0: 75
Iduns julnummer 1894	0: 20	Iduns julnummer 1910	1: —

LÄS!

lofva, att det gick undan där inne i tälten med att komma i baddräkterna; att Müller-undervisningen väckte intresse och förtjusning och munterhet och att badet efteråt i den mycket salta Nordsjön var höjdpunkten af allt roligt, är själfklart.

En *Guide* bör kunna simma och ett ganska godt stycke i uniform också, om hon vill ha sitt emblem i simkonst. Häromdagen hade man på allvar fått användning för sjukvården. "En flicka svimmade i vattnet," berättade löjtnanten, "men ambulansen gjorde sin plikt lugnt och pålitligt, vi kände oss riktigt stolta, ingen förskräckelse och villervalla, som man ju kunnat frukta."

Efter badet var det té och de härligaste smörgåsar med jordgubbssylt, och så var afskedsstunden inne för oss. Det var mycket motvilligt vi återvände till den mera förkonstlade tillvaron utanför *Girl Guides** lägret, *Benacre, Wrentham, Suffolk, England*.

—N.

Nybyggnad.

(Forts. och slut.)

FÖRSKÄCKT såg hon upp och såg ut som om hon tänkte springa tillbaka. Hon blef rädd för mannen, inte så mycket för att han såg så sträng ut med sitt skarpskurna ansikte och de djupt liggande ögonen, som så forskande sågo på henne, utan för att hon kände sig som ett jagadt villebråd.

Hede upprepade sin fråga i något vänligare ton. Han hade sett ångesten och skrämelsen i det blåfrusna ansiktet och hur tunnklädd hon var, endast med en helt liten schal svept om hufvud och axlar.

— Jag — jag tänkte be om härbärge — stammade flickan med gråtstockad stämma.

— Kom in — sade han, och ville skjuta henne in genom dörren.

Förfärad drog hon sig tillbaka, som om hon ville ge sig på flykt.

— Hvad är det? Är ni rädd?

— Ja, ja, flämtade hon och föll mot dörrposten, jag är så rädd — så rädd —

— Det behöfver ni inte vara, kom nu bara in, här har ni intet att frukta. Ni är ju alldeles utfrusen och kan ej hålla er upprätt.

Innan hon själf visste, hur det gått till, var hon inom dörren, och kom inte riktigt till sig själf förrän hon fann sig sittande framför brasan och kände dess ljufliga värme strömma emot sig. Skräcken vek undan, hon kände nu bara en gränslös trötthet. Åsynen af Ingalill hade också verkat lugnande. Den lilla hade ställt sig bredvid henne och bara såg på henne med stora undrande, medlidsamma ögon.

Hede hade varmt mjölk åt den utfrusna flickan, han slog upp den i en kopp och gaf henne, under det Inga med viktig min bjöd henne limpsmörgås. Hon åt och drack under tystnad.

— Är du bättre nu? frågade Inga beskyddande, och gaf henne ännu en smörgås. Hvad heter du? Hvar bor du? Vill du vara hos oss nu?

— Språka inte så mycket, Ingalill — sade Hede — du ser väl — —

Ja, Ingalill såg med bedröfvelse, att den främmande flickan börjat gråta igen.

Hede kände sig allt annat än glad öfver den besynnerliga, själfbjudna gästen. Men hvad ville han göra. Köra ut henne i ett sådant väder så tunnklädd som hon var och så sent på kvällen till, det hade ju varit allt för obarmhärtigt, och så förtviflad som hon var också.

Han skickade Ingalill till sängs i rummet

intill, hvilket inte skedde utan många protester, och han märkte att flickan såg oroligt efter barnet. Men när hon såg hans ömhet mot Inga, såg, hur hans ögon blefvo milda och hörde hur hans djupa stämma fick ett vekt och varmt tonfall, när han talade till sitt barn, då smög en känsla af trygghet sig öfver henne och med skygg, undrande blick såg hon efter den reslige mannen, där han med moderlig omsorg ordnade åt den lilla för natten.

Inga läste sin aftonbön. Flickan hörde henne bedja för far och farmor, för alla fattiga och sjuka och bedröfvade, och så tillade hon efter ett litet uppehåll: Gode Gud, hjälp den ledsna flickan, som sitter därute. Amen.

Om en stund sof Inga, och Hede kom åter ut i yttre rummet.

Hede blef stående villrådig i dörröppningen. Han erfor ett visst deltagande för den stackars flickan, blandadt med undran öfver orsaken till att hon kom så här, vettskrämd och förgråten och sökte sig in hos främlingar. Men det bjöd honom emot att framställa några frågor, så länge hon själf iakttog tystnad.

Hon hade tagit af sig schalen, och först nu såg Hede hur vacker och ung hon var, nästan ett barn. Hon satt med hufvudet framåtböjdt och ögonen stirrande in i elden. Hon tycktes nu lugnare, men det låg ändå något så hjälplöst, så blomlikt vekt öfver hela hennes väsen, att Hede rördes däraf.

— Nu är ni väl riktigt varm och inte rädd mera, sade han vänligt och kom fram till henne.

— Nej, nu är jag inte rädd.

I det samma upptäckte han en lång, blodröd strimma på hennes hals under de mörka, krusiga hårslingorna, som föllo ned öfver hennes nacke.

— Har ni gjort er illa? sade han hastigt.

De stora, gråbruna ögonen mötte för en sekund hans deltagande blick. Så sågo de skyggt ned.

— Nej, det var ... det är efter slaget, jag fick ...

— Har någon slagit er? frågade Hede upprörd. — Var inte rädd att tala om, hur det är. Jag frågar inte af nyfikenhet, men det gör mig så ondt om er, stackars barn, jag förstår ju, att det måtte vara något mycket svårt, som drifvit er ut att söka skydd hos främlingar.

Tårarna samlades åter i flickans ögon, men de kändes icke längre så bittra. Och med en tacksam, förtroendefull blick såg hon åter upp till den högreste mannen, hvars ögon, lugna och beskyddande som en faders sågo ned på henne. Hon erfor en sådan förunderlig känsla af trygghet under inflytandet af det på en gång starka och veka i hans personlighet.

Flickan berättade nu, att hon hette Ena Abrahamson, var från en af grannsocknarne, och bodde i en liten ensligt belägen stuga hos sin far, som var skogshuggare, men svårt hemfallen åt dryckenskap. Efter moderns död för ett par år sedan hade det blifvit ändå värre. När fadern var drucken, var han så vild och svår, att Ena tagit tjänst i en annan socken. Men så sjuknade fadern för en tid sedan och ville nödvändigt ha hem henne, och det ville hon också själf, han hade ju ingen, som såg om sig. Under sjukdomen var allt lugnt och stilla, men efter tillfrisknandet började det gamla lifvet på nytt. Förut hade supgillena oftast hållits hos ett dåligt folk i närheten, de enda grannar, som funnos i omnejden, men nu samlades supbröderna allt oftare i deras stuga, där det söps och spelades kort och fördes det vildaste lif, till långt ut på natten.

— Och bland dessa rusiga karlar måste ni vistas?

— Jag höll mig undan så mycket jag kunde och hade min sofplats i en vrå på vinden, men jag var så rädd, för det mesta slutade

det ju med slagsmål, och jag har sett blod flyta och mer än en gång fått kasta mig emellan för knifven.

— Men att ni inte gick till prästen eller länsman?

Ena sänkte hufvudet. — Jag kunde väl inte ange far, sade hon sakta.

Hede satt tyst och såg på det mörka böjda hufvudet, den vackra profilen, den späda gestalten, den röda strimman på den hvita halsen.

— Hvem har misshandlat er, har det hänt förut också? — frågade han nästan häftigt.

— Ja, far slog mig ibland, men ingen af de andra karlarna har gjort mig något för när, förrän i dag ... hon tystnade och vardt brännande röd.

Hede lutade sig fram.

— Hvad? Hvarför slog han er?

— Han ... han tog mig i knät och ville kyssa mig och sade stygga ord.

— Den uslingen! Slapp ni undan?

Flickans ögon gnistrade till. Hon rätade på sig och höjde hufvudet.

— Å, jag slog honom i ansiktet med min knutna hand, jag, så att han raglade mot väggen, drucken som han var, så rusade jag mot dörren, men han var efter mig, grep påken och gaf mig ett hårdt slag. Jag vet ej, hur jag kom ut, bara sprang, för jag hörde honom efter mig ... Men han snubblade omkull flera gånger, så jag fick godt försprång. Det fanns inga människor i närheten, till hvilka jag kunde vända mig och gå, tillbaka tordes jag inte och inte tordes jag bli i skogen öfver natten. Och när jag såg ljuskenet härifrån, hon såg afbedjande på honom, så ... så tänkte jag ...

— Det gjorde ni alldeles rätt i, visst får ni stanna här öfver natten, men hvad tänker ni sedan taga er till? Hon föll alldeles ihop som för ett slag vid denna fråga, och stämman lät brusten, då hon svarade:

— Det vet jag inte. Till far törs jag inte gå för den stygge karlens skull, kanske jag kunde få komma till det folket, där jag var förut, men det är så långt dit, också ha de en annan flicka nu. Hede funderade litet.

— Nej, sade han bestämdt, ni skall inte behöfva vända tillbaka till er far. Jag tror jag kan skaffa er plats hos en bagare i staden, som just vill ha en flicka till hjälp. I morgon går jag och talar med prästen i er församling.

För första gången såg han ett leende lysa upp hennes ansikte och det gjorde henne ännu vackrare.

Hede var i en underligt upprörd-sinnesstämning, hans ögon drog magnetiskt till den blodröda strimman på den smala, hvita halsen — hans händer knötos, han skulle velat krossa den uslingen, som förolämpat och misshandlat henne, han kände sig liksom uppfordrad att godtgöra, hvad den andre förbrutit sig mot henne ...

Men plötsligt sprang han häftigt upp och strök sig öfver pannan som i yrsel, gripen af bestörtning, af blygsel och ruelse öfver den känsla, som fått makt med honom. Inte endast hans ögon, nej, också hans läppar drog till våldsmärket på hennes hals, drog att söka sig intill hennes ... hans armar skälfd till af längtan att få omsluta hennes späda gestalt, hans händer att få taga hennes värnlösa hufvud och lägga det intill sitt bröst.

— Å, hur kunde han så försynda sig mot den döda! Det var första gången, sedan han mist Selma, som hans längtan gått till en annan och det just här i den boning, som han rest till en vård öfver deras korta kärlekslycka.

— Selma, Selma, bad han i ångest och blygsel, förlåt mig — förlåt mig! Hela hans inre var i uppror, han tyckte sig vilja jaga den objudna fridstörerskan åter ut i natt och mörker — — aldrig, aldrig mer komma i hen-

* Förfrågningar ang. *Girl Guides*rörelsen besvaras af *The Secretary, B. P. Girl Guides, 116 Victoria Street, London, S. W.*

nes frestande närhet. Men vid denna tanke var det, som om en kall hand gripit om hans hjärta, och blodet, som susat så lågande varmt genom hans ådror, liksom stockades i hans strupe.

Han sökte till motvärn framkalla Selmas bild, vredgad, hotande, men i stället tyckte han sig se henne, ljus, blid, som alltid, och med händerna lyfta till — ja — till hvad? Förlåtelse, välsignelse?

Daniel Hede gick ut i natten och grät hejdlöst, stormande...

Det var ett oemotståndligt utbrott inte endast af smärta, blygsel och ånger, utan också af något oförklarligt nytt, något, som han trott vara dött, men som han nu till sin gränslösa bestörtning kände, att det lefde — hans lust till lifvet, hans ungdom, som stod upp ur grafven och kräde sin rätt. Och när han grät ut, kände han, att han var en annan man. Ung, ung var han på nytt, lifvet hade fått varma färger, gamla mor och Ingallil voro honom icke längre nog.

Och det förunderligaste af allt — den, som åstadkommit undret, det var ingen af hans hembygds flickor, med tindrande lifsglada ögon och röda skrattlystna läppar, alltid redo till skämt och lek och gyckel, utan hon, främlingen, med läppar, som tycktes glömt att le, med ögon, som speglade skräck och ångest, sorgens bleka barn, som likt en vingsårad fågelunge i storm och natt kommit och flaxat mot hans dörr — — —

När Hede kom tillbaka, hade Ena fallit i sömn på stolen där hon satt framför den slocknade elden. Då tog han henne varsamt på sina armar utan att hon vaknade, bar henne in i kammaren och lade henne på bädden bredvid sitt sofvande barn. Och innan han lämnade dem, stod han en stund stilla vid hufvudgården och såg ned på de två, som sofvo där, båda lika tryggt i hans vård och hägn, men hans ögon dröjde längst vid det mörka hufvudet. Han böjde sig ned och hviskade: "Min kärlek är mitt guld och mitt silfver är min sorg, säg, vill du dela med mig sorgen?"

Daniel Hede rätade på sin högresta gestalt och log skimrande ljusst. Nej, nej, inte sorgen, lifvets varma, röda glädje var det, han ville dela med henne.

STEFFEN.

FJÆSTADS GÅRD KAMPUDDEN VID SJÖN RACKEN.

FÖR SÅ DÄR en tio år tillbaka i tiden sutto Gustaf Fjæstad och jag en vacker soldag tillsammans och språkade i det nu nedlagda Frimurarelogens kafé i Karlstad — Fjæstad gästade nämligen staden med en stor och präktig konstutställning. Från att tala om konst och litteratur hade vi kommit in på religiösa ting; särskildt minnes jag att Fjæstad ur Swedenborgs skrifter relaterade några satser, som tydligen gjort ett starkt intryck på honom. Samtalet öfvergick sedan till att röra sig om bästa och lyckligaste sättet för människorna att utnyttja sitt lif. Plötsligt vände sig Fjæstad rakt emot mig och sade med eftertryck:

— Du som ägnar dig åt diktning, borde inte bo i staden, där man aldrig får någon fred och ro. Du skulle för alltid slå dig ned på landsbygden!

— Ja, blef mitt svar, det ville jag nog helst själf, om förhållandena medgäfvade. Men för min existens är jag bunden vid min plats i staden — jag kan ju inte lefva på landet på så godt som ingenting.

— Jo, det kan du visst, inföll Fjæstad entusiastiskt, du behöfver bara en stuga, en gris och ett potatisland. Då reder man sig stortadt.

Och Fjæstad skildrade för mig hur han själf som en ännu tämligen okänd ung konstnär utan några säkra inkomster hade gift sig och skaffat sig familj, och huru experimentet slagit väl ut just tack vare den omständigheten, att han varit klok nog att slå sig ned med de sina i en liten stuga på landet. Han beskref, hur billigt landlifvet kan ordnas och hur det ger en tillfälle till kraftsamling för själ och kropp, till studier och till arbete. I hans skildring lyste så mycket af det, som är det djupaste i hans väsen: kärlek till naturen, till arbetet, till ett sundt och enkelt hemlif, att jag aldrig kunnat förgäta den. Och där han nu satt, högre och kraftlemmad, strålande af hälsa, styrka och arbetsifver, utgjorde han själf det mest påtagliga bevis för sanningen af sina ord.

Vid den tiden ägde Fjæstad ej ännu sin egen stuga, fast han i öfrigt tillämpade den lefnadslärdom, som han förkunnat för mig. Han hyrde nämligen af sin konstnärsbroder Christian Eriksson, hvilken själf då var bosatt i Paris, dennes trefliga ateljéstuga i Taserud utanför Arvika. Där hade jag under en utflykt till landet, vintern före vårt nu omtalade sammanträffande i Karlstad, för första gången sett Fjæstad i hemlifvets ram, den, där han måhända ter sig som den störste konstnären.

I den hemtrefliga Taserudsstugan hade vi suttit och pratat vid hvarandra vid kvällsbrasan, han munter och uppfriskad efter en nyss ändad skidfärd genom skogen, jag, gästen, helt och hållet betagen af detta hems harmoni, stillhet och ro. I sin "gångstol" hade den lilla förstfödda jollrat, under det att hennes mamma, den glada och flitiga fru Maja, beskäftigt ordnat med hushållsbestyren ena stunden för att den andra vänligt visa den beundrande gästen en vacker bonad, som hon just haft under arbete. —

När jag nästa gång besökte Fjæstad i hans hem hade åtskilliga år hunnit förflyta och han hade nu nått ett af sina drömmars vackraste mål: en egen stuga, inredd helt och hållet efter hans egen och hans lifsledsagerskas smak, och han hade blifvit en stor och berömd man, en segrare inte blott i fosterlandet, utan äfven långt därute i de sköna konsternas stolta hemländer. Men den besökande gästen och vännen återfann i det nya hemmet vid Racken samme flärdlöse och hjärtlige värd som i Taserudsstugan.

Det var på själfvaste midsommardagen, som jag den gången i sällskap med en ung dam ställde min kosa dit. Från Arvika, som då ännu var köping, men en lifskraftig sådan, togo vi oss skjuts ut genom den sommarfagra trakten, genom svala skogsdungar, genom doftande ängar och klöfvervallar, förbi vänliga små gårdar, bland dem den berömde konstsmeden Petters "Myra".

När vi kommo fram mot målet låg "Kampudden" — så heter Fjæstads lilla domän vid Racken — i strålande sommarsol, grönskande och blid och speglade sig i böljorna. Det var en fröjd att redan på afstånd betrakta själfva konstnärsbostaden, så harmoniskt infogad i hela landskapet, så uttrycksfull i hvarje detalj. Den ursprungliga bondestugan hade Fjæstad, utan att fördärfva de typiska dragen af allvar och gedigenhet i de solida timmerväggarna, tillbyggt och utvidgat. Där hade bl. a. ett slags lustig "sammanbindningsbana" uppförts mellan själfva boningshuset och ateljén, och med uthuslängan åt andra hållet bildade gårdsplatsen, så snart man träd in genom stora porten, en ståtlig "bogål", som man säger i Värmland. Tätt intill husen och långt bortåt udden vajade träden i sin rikaste midsommarskrud, vid stranden skvalpade Rackens

ENTRÉN TILL GÅRDEN.

INTERIÖR AF GÅRDEN.

vågor mot hällar och blomstertufvor och där låg Kampuddens säkra båt och ryckte i sitt tåg, otålig att få ge sig ut på en sjöfärd.

Den glada vänlighet, med hvilken värdfolket tog emot oss, harmonierade väl med hela den dagens solstämning. Det kändes godt att genom den bastanta farstudörren få stiga in i storstugan och slå sig ned i den ärevördiga, utskurna stabbstolen. Och medan man samtalande hade ögonen sin lust i att betrakta den lika ovanliga, som smakfulla och personlighetspräglade inredningen i detta hem: den snidade stora pelaren, de fasta takbjälkarna och alla de vackra, praktiska möblerna och bohagstingen. Och Fjæstad

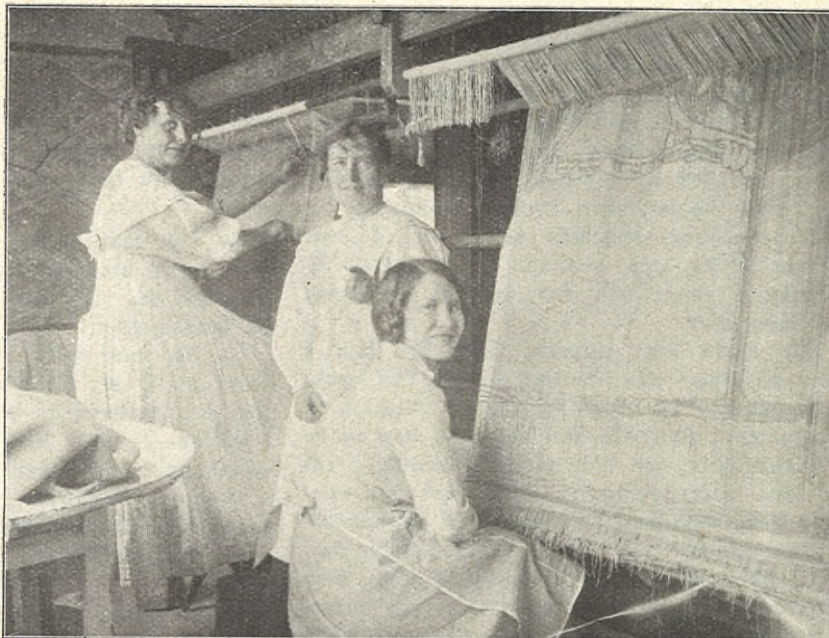
HERR OCH FRU FJÆSTAD.

lekte barnskaran, pigg och sommarbrun, nere på udden. Den lilla, som jag minnes från "gångstolen", var nu stor och försigkommen och hade fått två små syskon att leka med.

På aftonen kommo konstnärigrannar på besök, den sympatiska Fritz Lindström och den blide, stillsamme Björn Ahlgrenson, hvilka båda bodde — och visst ännu bo — i hvar sin stuga nära Kampudden. Båten, som så otåligt legat och ryckt i sitt tåg vid stranden, fick nu komma loss. Vi rodde ut till en klippa i Racken, där herrarna plögade ha sin badplats, klädde af oss, togo härliga solbad och svalkade oss i böljorna, och jag minns, huru vi alla fröjdades i våra hjärtan åt den

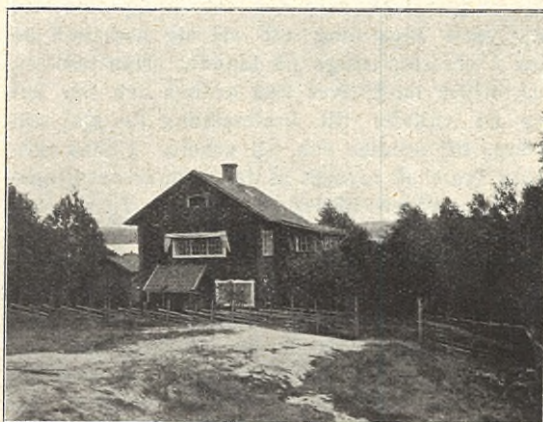
SALEN HOS FJÆSTAD.

FRÖKNARNA FJÆSTAD I VÄFSTOLEN.

kunde med berättigad stolthet berätta, att så godt som allt som fanns i stugan tillkommit genom hans och hans hustrus egen uppfinningsförmåga och genom deras egna händer arbete.

När vi omsider gjort en rundgång genom bostaden och på "sammanbindningsbanan" äfven besökt den ljusa ateljén, där man såg färdiga eller påbörjade konstverk, som sedan låtit tala om sig vida i världen, slogo vi oss ned på den lilla svala verandabalkongen, från hvilken man hade en härlig utsikt öfver den af berg och skog omkransade Racken. Här satt Gustaf Fjæstad, brun och manlig i sin lätta sommardräkt, och rökte husfadersvärdigt sin trogna snugga. Vi talade också nu om konst och litteratur. Alla som personligen kända Fjæstad veta väl hur betagande han är i sin konversation genom sin värme, sin ärlighet och sin kärftva humor, och det är gifvet, att tiden rann fort. Fru Maja, som numera bestod sig med jungfru, men i sitt hjärtas godhet gifvit denna sommarledighet, deltog också med lif och lust i debatten, allt under det att hon skalade vår middagspotatis. Hon måste också då och då ha gjort sina svängar ned i

FRÖKNARNA FJÆSTADS STUGA.

Som närmaste grannar har Fjæstad sina systrar, de bekanta textilkonstnärinnorna, och vår bildserie skulle icke vara fullständig, om vi ej här äfven kunde bjuda på ett par snapshots från deras trefna hem.

köket, ty i vederbörlig tid stod en god och riklig måltid framdukad på det bastanta bordet i storstugan. När vi suto på verandan,

vackra sommardagen, åt solreflexerna öfver vattnet och åt jublet ur grönskan på den motsatta stranden, där barnen och damerna samtidigt togo sitt bad.

Och åter suto vi i krets i stugan på Kampudden. Sommarkvällen susade i träden där utanför, den lätta skymningen lyste så blidt i de små rutorna och öfver de gammaldags breda, hvitskurade golftiljorna. En af konstnärerna kvintilerade stilla på en fiol. En allt starkare stämning af ro och hemtrefnad smög sig in våra hjärtan . . .

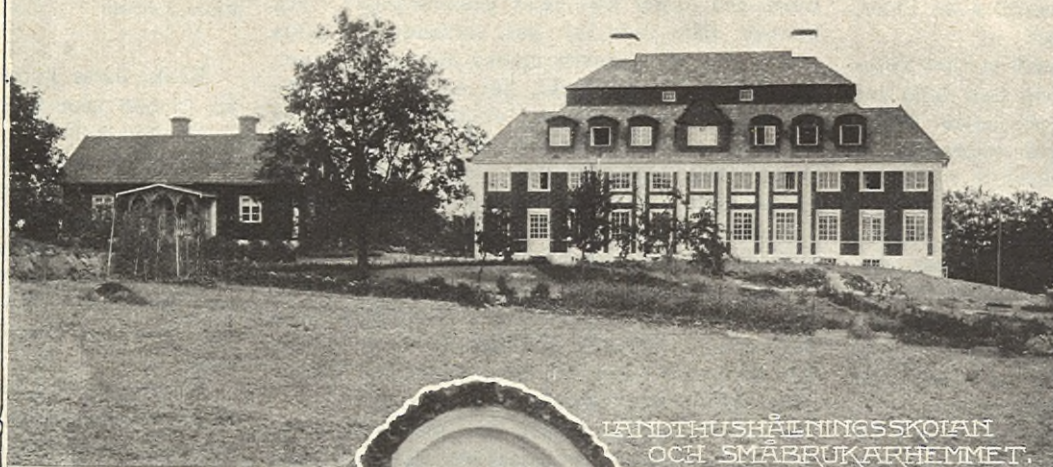
När vi skulle resa bröt Fjæstad ute i den nyanlagda lilla trädgården — också ett verk af hans och hans hustrus egna händer — från en rosenbuske åt solsidan en ros och räckte den ridderligt åt ungmön, som varit mig följaktig på min färd ditut. "Det är den första rosen, som slagit ut i vår kampuddeträdgård," sade Fjæstad.

Min hustru och jag bevara nu troget denna ros som ett gemensamt dyrbart minne af en bland de ljufligaste sommardagar vi någonsin upplefvat.

OSCAR STJERNE.

FREDRIKA-Bremerförbundets landthushållningsskola för utbildande af lärarinnor invigde onsdagen den 13 d:s sitt nya hem i Rimsforsa med en stämningfull fest. Skolan, som är den första i sitt slag i Sverige och öppnades den 1 nov. 1907, rönte den motgången att efter helt kort verksamhetstid hejdas i sitt arbete, då den af konsul Oscar Ekman till disposition ställda byggnaden våren 1910 helt och hållet nedbrann. Arbetet har sedan dess med stora ansträngningar uppehållits, tills det nu med större möjligheter till utveckling än någonsin förut kan

Rimsforsa rediviva

LANDTHUSHÅLLNINGSSKOLAN
OCH SMÅBRUKARHEJMET.

minskas ingalunda vid inträdet i skolan. En ljus och luftig hall, föreläsningssalar, matsalar m. m. äro förlagda till första våningen och bära en enkel, men särdeles smakfull prägel, hvilken för tillfället förhöjts genom festliga dekorationer med blommor och grönt. Andra våningen samt vindsutrymmet upptagas af lärarinne- och elevrum, hvilka senare lifligt tilltalade de besökande. Den hemtrefnad, som skolan söker bereda sina elever, måste särskildt underhållas af dispositionsrätten öfver dessa små rum, vid hvilkas inredning trots stor enkelhet en odlad smak gjort sig

fortsättas i den nya lokalen.

För den mängd inbjudna intresserade, som i onsdags af en lång rad vagnar fördes upp till den nya skolan, var det ett stort nöje att mötas af den ståtliga anblick, som byggnaden ger i sitt nuvarande skick. Belägen alldeles vid sjön Åsunden och väl anpassad efter den omgivande vackra naturen, har den af sin arkitekt, prof. Clason, erhållit ett synnerligen tilltalande yttre. Det gynsamma intrycket för-

gällande. Genom de uppslagna fönstren möter ögat öfverallt en vacker tafla: höststämning öfver vatten och aflägsna blåa skogshöjder.

Den mest intressanta delen af skolbyggnaden är dock souterrainvåningen. Dit äro förlagda de olika afdelningarna för den praktiska hushållsverksamheten: köken, bakstugan, konserveringsrum, renseri m. m., allesammans i den yppersta ordning och utrustade med de mest praktiska anordningar, hvilka vunno de

fackkunnigas odelade gillande. Här pågick i gästernas åsyn tillagning af en riklig måltid, hvarmed eleverna fingo visa sin skicklighet.

Till skolans område hör också en treflig rödmålad liten stuga, "Småbrukarhemmet", där eleverna turvis bo och arbeta under de enklaste förhållanden med hushåll, ladugårds- och mejeriskötsel såsom verkliga småbrukarkvinnor. Det är ett hårdt och för många nog så ansträngande arbete, som där utföres, men "småbruket" vinner dock alltid elevernas hjärtan. För Rimforsaskolan är just det mest utmärkande denna kombination af skola och småbruk och därmed är nämndt ett af de medel man valt för att i handling omsätta de idéer, för hvilka skolan är ett uttryck.

Hvad vill då Fredrika-Bremerförbundet vinna genom densamma och hur söker man fylla den förelagda uppgiften? Svaret på dessa frågor gafs vid invigningen i längre anföranden af fröken Gertrud Adelborg och direktör v. Zweigbergk.

Det är landsbygdens kvinna man vill nå med upplysning på det område, som är deras, särskildt det lilla hemmet. På tryggad existens för många tusen småbrukarhem rundt hela Sverige beror i mycket vårt lands framtid. Alla dessa små hem stå eller falla med husmoderns duglighet. Den kvinnliga emigrationen från landsbygden och det slappnade intresset för landtarbetet är en stor nationell fara, som man vill söka afvärja genom att utbilda och utsända lärarinnor och hemkonsulenter, som kunna vinna landtbefolkningens förtroende och sedan bringa dem kunskaper i landthushållning, intresse och energi, förmåga af planläggning i arbetet. Emedan det gäller att ge nya idéer form, har det gifvetvis tagit tid, innan organisation och arbetssätt vunnit stadga. Att så nu är förhållandet, efter jämförelsevis kort period, beror på den flit och entusiasm, hvarmed styrelse och lärarinnor hela tiden omfattat företaget.

Kursen är nu tvåårig och omfattar olika afdelningar för huslig ekonomi, slöjd, tvätt, trädgårdsskötsel och småbruk. För den pedagogiska utbildningen är väl sörjdt. Från skolan ha redan utgått lärarinnor vid husmorskurser och skolor, vid skolkök, trädgårds- och konserveringskurser m. m. De, som lämna skolan, äro rustade med gedigna kunskaper. Men icke blott detta: den, som går att bryta bygd för nya tankar, måste vara besjälad af entusiasm för sin uppgift, och från skolan föra de alla med sig en stråle af den kärlek till det stora mål, som varit driffjädern till skolans uppriktande.

För dem, som bära ansvaret för skolan, är det en stor glädje att den nu genom det nya hemmet går en lugnare tid till mötes. Men framtiden är dock icke utan bekymmer. Trots många och frikostiga gåfvor har skolan ännu behof af mycket understöd, då stora kostnader varit förenade med byggnadens uppförande. Den största sparsamhet har måst iakttagas. Där finnes t. ex. ett bibliotek, som ännu är utan både möbler, bokhyllor och — böcker. De idéer, som skolan förverkligar, ha dock allt för stor bärkraft för att icke hos dem, som bära bekymren, lämna den fasta öfvertygelsen om att framsynta och för vårt lands utveckling ömmande människor skola småningom komma förbundet till hjälp i upprätthållandet af denna skola, som enligt sakkunnigas uttalanden "icke tillkommit en dag för tidigt".

ELSA ASKLUND.

**Glöm ej att i god tid
förnya
Kvartalsprenumerationen.**

(Forts.)

DOCK I DET hade det lilla hvita barnet liksom plötsligt vuxit, rätat upp sig som om hon kastat af en börda af undran och skräck.

Hennes ögon, nyss fördunklade af tårar, strålade åter upp i det oförgångliga skenet från en annan värld, ett stort och strålande ljus, som gaf allt dess rätta proportioner.

Hon drog ett djupt andedrag.

— Ack var det så smått? Var det verkligen ingenting annat? Fanns det alls intet annat utom den cirkel hon velat genomtränga? Och hennes själ, född af ljus, lefvande sitt stilla stolta lif på gränsen mellan tid och evighet, ständigt färdig till flykt, likt en fjäril som för en sekund med spända vingar hvilat på en blommas stjälk, reste sig på nytt öfver allt detta onda tillfälliga flarn, som försökt göra henne ondt och för en sekund lyckats — höjde sig åter fri och hög och tog liksom ett steg tillbaka till sin ensamhet igen.

Den slöt sig om henne — åter stod hon där allena, men nu visste hon hvad som fanns därutom — nu hade hon fått en sorg — sorgen öfver hur små de voro, alla dessa människor, då de dock kunde vara så stora.

Vemodigt ömkande såg hon på alla de onda, oroliga ansiktena. — Stackare alla, hvad det måtte vara svårt för dem att krypa i mörkret, då de voro skapade för att gå raka i solen — att evigt slå och bli slagna, äfva och täfva medan de väntade på den oundvikliga död, som var deras domare i stället för deras tjänare och vän.

Och under hennes blick slappnade de breda hånlöjena på deras läppar — förundrade sågo de på, hur hon långsamt och lugnt gick förbi deras förbluffade led och fram till sin make.

Utän att se på Louise de Rieux, som sällsamt förödmjukad ville dra honom med sig, tvingade hon upp hans bortvända blick.

Han måste lyfta den, men skyggade genast igen. Han kunde inte annat, han var rädd. Det lilla tysta, leende barnet — en snäll liten docka, som det bara varit lustigt att förödmjuka — var blifven en annan — en hög och sorgsen varelse från en annan värld än den han kände, som hade makt att döma honom men icke ville utan blott såg på honom, såg på honom, som sörjde hon på hans vägnar och icke på sina egna.

Och då hon flyttade sin strålande blick från honom kände han det som om dagsljuset vek ifrån honom, och mörkret hädanefter skulle bli hans lott. En plötslig ångest kom öfver honom — en orolig aning om att han nyss stått inför ett ödesdigert val och dömt sig själf genom det han valt. Och i denna stund blef för en sekund hela hans lysande lif för honom till blott en hand full torra löf — en vindpust och de voro spridda för alla himmelens vindar, och ingen kände dem mer. Hans bortglömda själ liksom stegrade sig i ångest öfver sig själf, i längtan efter att komma utom sig själf, att förstå något af storheten hos den tysta varelsen framför honom.

Men för sent.

Långsamt hälsade hon honom — stilla och sorgset gick hon sin väg ut till sitt ensamma lif igen.

Men gick obesegrad, oförkrossad, hånad och dock slående sina begabbare med en sekunds ångestfull ånger — ett ögonblicks beklämd fråga: Hvarför gjorde vi detta? Hvarför göra vi dylikt? Göra allt hvad vi göra, då vi ändå en gång skola dö?

Rysande skingrade de sig. Ingen kunde ge ord åt hvad som skett. Intet påtagligt hade ju heller skett. Men ändå — en varning hade de fått — ett plötsligt sken hade ljungat öfver

dem och visat dem att något i det okända på andra sidan den död de alla voro så rädda för höll på att sluta sig för dem — för alltid — ett järtecken var det de skådat — det kände de alla och bäfvade.

Men änkedrottningen var blek af harm.

— Hon är galen! sade hon högt till sina närmaste damer. — Hon är tokig som modern var! Och hela hofvet sade plötsligt efter henne, begärligt gripande efter ett skäl att icke frukta den osynliga makt, hvilken för ett ögonblick tagit herraväldet öfver dem, döfvande sina oroliga hjärtan med detta hånande ord, som åter gjorde dem trygga och gaf dem rättighet att häna henne.

*

Dock, detta kunde de aldrig mera göra annat än då hon icke var närvarande.

Då hon kom mot dem, glidande som en fläkt af renhet genom Louvrens mörka salar, lysande som ett hvitt sken bland alla de mardrömsansikten, som där lefde sitt ljuskygga lif, då föllo de till föga som fångvaktaren till Pauli fötter — då måste de känna vördnad för henne, den bäfvande ömma vördnad man känner för det underbart besjälade barn man anar snart skall dö.

Allas hjärtan öppnade sig darrande för henne i denna skugga, och hon smög sig in i dem och log sitt vackra skymningsleende. Mot alla, alla, log hon så, som om hon vetat hvad ingen annan visste eller brydde sig om att veta, nämligen att de alla voro goda i sina hjärtan.

Och, o under! efter en minut af tvekan och trefvande tycktes de verkligen vara det och vara sällsamt lyckliga öfver det, sällsamt lugna och tillfredsställda som om de hittat hem från villsamma vägar. Alla — män och kvinnor, behärskade af hemska laster, mördare och skökor, som knappast själfva trodde att de kunde hysa en enda god tanke — alla, glömde de för en sekund sin rädsla för öfverhetens ogunst och svarade henne som ett eko *måste* svara henne, bäfvande för hennes makt.

Ty från hvilken fast grund måste hon icke utsträcka sina händer, hon som kunde komma alla till mötes så stolt och öppen och förtroendefull som ett barn födt i går, hvilket icke hade reda på hur småsinnet inkräktat världen och tvungit människorna att bära mask, tills de icke längre hade någon storhet att dölja.

Och dock, det kunde de icke komma ifrån, hade hon ändå reda på det. Hvem skulle väl veta det bättre än hon, som led af det dag från dag.

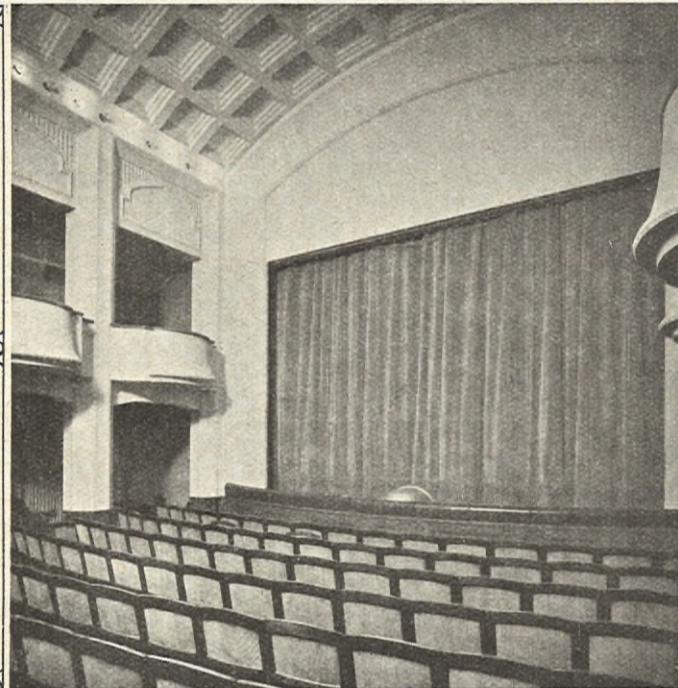
Sannerligen, på hälleberget måste hon ha sin grund, den inga stormar kunde skaka.

De räddes. Ty på hvilken lös sand voro icke deras lif byggda. Konungens ögonbryn, då de rynkades, kunde ju kullstörta dem. De vacklade af och an för hvarje kastning af slumpen. Och till och med inom sig själfva hade de ju en fiende, som de måste nedtysta och kufva, därför att de hvarken hade kraft eller lust att bygga fastare — en fiende som dock alltjämt höjde sin vemodiga röst till sin gamla fråga: Hvarthän? Ack säg hvarthän? hur mycket de än försökte tysta honom — en fiende, som i Marguerite de Lorraines närvaro fick liksom nytt mod i känslan af en stark bundsförvants närhet och oemotståndigt dref dem ned i deras egna djup, ned till hemska upptäcktsfärder efter något att verkligen lefva för och dö på.

Dock icke länge — blott för en sekund. Sedan strömmade det vanliga "verkliga lifvet" med dess tusen brokiga, skrikande begär och fröjder, planer och önskingar likt ett fradgande haf öfver dem igen och sköljde dem med sig bort.

(Forts.)

Från scenen och estraden

NÄR DETTA nummer af Idun kommer våra läsare tillhanda, är den nya Intima Teatern invigd för sin uppgift att bjuda den stockholmska publiken på en intim, modern och utsökt konst. Vi återkomma till invigningen i ett följande nummer, medan vi redan i dag äro i tillfälle presentera ett par bilder från den med diskret smak inredda nya teatern i hörnet af Birgerjarlsgränd och Tunnelgatan. Salongen, som rymmer omkring 350 platser, är hållen i hvitt och grönt med en guldbrun matta och stoppade stolar i stålgrått. Scenen, som är i motsats till den gamla Intima teatern försedd med alla nutida tekniska anordningar, är rymligt tilltagen. Teaterns två ledande män äro direktörerna Knut Michaelson och Gustaf Collijn, den förre en gammal känd teaterledare, den senare som sådan en debutant, men bekant såsom dramatisk författare och redaktör af tidskriften Thalia. Vid teatern äro knutna flera goda krafter, delvis från förra Intima teatern, delvis från Dramatiska teatern. Vi nämna hrr Bror Olsson och Albin Lavén, Aug. Falck och de Verdier och Erik Wettergren samt fru Manda Björling, fröknarna Thyra Dörum och Doris Nelson.

Dramatiska teatern har i ny instudering framfört Paillerons gamla mästerverk och kassastycke "Sällskap där man har tråkigt", och det befanns att tre decenniers damm ej förmått väsentligt bleka färgerna i denna så typiskt parisiska

"sedekomedi". Ännu kunna vi njuta af den gnistrande epigrammatiska dialogen, af den godmodiga satiren öfver den uppblåsta viktighetens och det lärda pedanteriets sociala makt. Hr de Wahls Bellac erinrade väl lifligt om hans Bardolf i "Erotikon" och slog öfver i en karikatyr, som här spränger ramen, men var som sådan en nog så muntrande företeelse. Suzanne de Villiers, fru Hartmans gamla glansroll, hade tagits i arf af fru Stina Hedberg, och man måste säga att hon med sin ungdomliga friskhets och fågrings makt i det hela skildes lyckligt från uppgiften. Fru Håkanssons hertiginna gaf en ypperlig apparition, men litet mera saft hade ej skadat spelet. Fru Bosses underprefektska, fröken Borgströms Lucy och hrr Palmes och G. Hillbergs underprefekt och Roger stodo godt i ensemblen.

Två premiärer i den gladda genren ha vi att anteckna, nämligen å Vasateatern "Buridans åsna" och å Oscarsteatern "Kyska Susanna". Den förra är ett kvickt och muntert lustspel, där fru Winnerstrand och herr Hedlund i nya skepnader roa publiken, den senare en synnerligen uppsluppen operett, med en hjältinna af något lediga fasoner, som titeln antyder. Munter musik, stor prakt i uppsättningen, mycken dans och ett godt spel af kända och nya krafter, afgjorde framgången.

Ofvantill: Den nya Intima teatern och dess salong. Till vänster direktör Gustaf Collijn, till höger direktör Knut Michaelson. A. Blomberg foto. Nederst: Scen ur första akten af Kyska Susanna på Oscarsteatern: hr Allum, fru Meissner (Susanna), hr Schröder. Ateljé Jæger foto.

Doktor J. Arvedsons kurs Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik,

Medförl enligt kongl. maj:ts medgivande samma kompetens o. rättigheter som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet.

Gymnastikdirektörsexamen aflagges efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet. Ny kurs börjar 18 sept.

Med. Dr E. Kleens

(ett-åriga) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m.

Professor Unmans Institut börjar 2 okt. ny (ett-årig) kurs i Massage och Sjukgymnastik.

Dr Elin Beckmans Hettluftsinstitut, Västmannag. 3. Riks 105 62. A. T. 707.

Den som vill undvika att i sommartid få en röd och fräknig hy bör ingnida den med Oatinecrème som är en naturprodukt framställd af ren hafre.

Oatine finnes öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksgatan 11 och Drottninggatan 63, Stockholm.

Bästa järnmedel, utmärkt styrkande. Föreskrifves af många läkare. Apoteket Lejonet, Malmö.

Damhårarbeten.

Peruker; Benor; Flåtor; Länkar m. m. tusental. Obs. i Vi signera ej postpaket med "Hår"; Herr o. Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58; Stockholm.

Mélanogéne,

Oliguomare - färgar hår, skägg och ögonbryn - håller färgen i månader. Pris kr. 4.50. Endast i Franska Parfymmagasinet, 21 Drottninggatan 21, Stockholm.

Rynktinktur

(Majorskan Edmann, Varberg) förminskar rynkor i hög grad, borttager pormaskar, har en underbar förmåga att föryngras och försköna emedan huden blir skär och genomskinlig.

SANITAS.

Specialaffär för Sjuk- o. Hälsovårdsartiklar. Dambindor 95 öre pr duss., med lifband 1.25. Stickade d.o. Sprutor, Sköjkanor, Bräckband, Nappar o. Bindor. Landsortorder exp. omgående. Rekv. från 5 kr fraktfritt. Odengatan 39, Stockholm.

Äkta Hämnät, största storlek 4 kr. pr duss. Parfymmagasinet, 24 Birgerjarlgatan.

Nervösa personer

(Trainers) använda Lecitin-tabletter, Mührads som innehålla det för nerverna så viktiga och styrkande lecitinet.

OLAUS OLSSONS KOLIMPORT. AKTIEBOLAG

Etableradt i Stockholm 1880

1:a Anthracit

Hushållskol Cokes Briketter Allm. Telefon 8 68, 47 35, 47 36, 3 93. Rikstelefon 179, 66 10.

A.-B. Östlund & Almquist, Piano- & Orgelfabriker, Arvika.

Högsta Världsutställningspriser. Stockholm: 23 Drottninggatan. Göteborg: 15 Kungsgatan. Malmö: 10 Baltzargatan.

Stockholm den 11te November 1910

af A. Östlund & Almquist har jag för mitt Konstruktions- & Verk. "Wessio" inköpt ett piano med hvilket jag är mycket belåten.

Instrumentet i fråga äger en stor och klarföskön ton lät och behagligt utslag samt är såväl till sitt yttre som inre ett vackert prof på svensk industri, tyvärr jag på det därnäst vilke konstruktionsfirmans produktioner.

Christens Nilsson C. de Casa Miranda

Kvinnliga Gymnastik-Sällskapets öfningar

å Kungl. Gymn. Centralinstitutet (Hamngatan 19). Tisdags- och Fredags-afdelningen för dem, som fört deltagit i gymnastiska öfningar börjar Tisdagen den 3 okt. kl. 8,15-9 e. m.

Lektioner i Linnesömnad, (äfvén Blusar, Barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling. - Hvarje elev disponerar en symaskin. Stockholm: Sibyllegatan 36, 4 tr. (hörn af Karlavägen). Riks 35 80. Allm. 210 04.

Kurs i klädsömnad.

Elever mottagas dagligen kl. 11-8. Upplys. i skolans lokal, Grefgatan. 57. Allm. tel. 224 53. Aftonkurs två gånger i veckan. Prospekt på begäran. Selma Wahlgren.

Gynna Svensk Industri! Dammsugaren "Sanitär".

Besparing af tid, lindrigare och bättre utfört arbete ernås vid rengöring af bostäder etc. vid användning af VACUUM CLEANER, men se då till att ni får den svenska "Sanitär" som är effektiv, stark och lättskött. Pris Kr. 25.-

A.-B. Praktiska Nyheter,

Centralpalatset ing. från Jakobsgatan, Riks 120 68, Stockholm, Allm. 199 24. Försäljes af, bland andra Bosättningsmagasin & Mattbandlare, Lewin Svensson, 1 & 5 St. Nygatan, 13 Humlegårdsgatan samt hos järnhandlare.

Har Ni försökt LAURENTI Komet-Cacao? Inte det!? Köp den då! Den haren Ger hälsa och godt humör!

Svenska Slöjdföreningen

utlottar årligen i fyra dragningar mönstergilla alster af konstindustri, konsthandverk och konstslöjd i värde varierende från kronor 6,000, 5,000, 4,000 etc., etc., intill 25 kronor per vinst.

LILJEHOLMEMS Stearinfabriks-Aktiebolag. Kronljus, Stakljus, Lyktljus, Altarljus, Kanalljus, Grenljus, Julgransljus, Cykelljus, Illuminationsljus, Pianoljus "Splendor".

Se med Edra egna ögon att Ni får Mazettis ögon

Ni är då säker på att alltid erhålla en delikat, kraftig och hälsosam cacao. Varnas för efterapningar af påse och etikett!

Ingeniör-Akademi WISMAR a. d. Ostsee

för Maskin- o. Elektro-Ingeniörer, Byggnadsingeniörer, Arkitekter. Förutvarande fackskoleelever emottagas.

Lektioner i bokbinderi.

Bind Edra böcker själftva. Undervisningen lämnas af Fröken Holmgren, Västmannagatan 61, 2 tr. A. T. Vasa 1710. R. T. 9961.

Radikal Skönhetsvård. Hårfärgen HEROLIN erkänd förnämsta, ger ett GRYTT, fäst, Ljust hår, en proper naturlig färg efter önskan.

Prenumerera på "KONSTFLIT" förmästa konstslöjds- o. handarbetstidning. Pris halfär 2.75 kv. 1.50.

Ett försök skall visa Eder att baljnitarna hjälpa mot gissnande träbaljor. Pr ask å 100 st. 1 kr. Skrif genast, adressen är blott S. A. W. Sundelin, Göteborg.

Babylådan Fix. Tre ombyten småkl. t. den nyfödde, allt välsydt, prydligt, i ma kval. Kr. 10 + 50 öre frakt till landsorten.

Sparkasseränta 4 1/2 % Köpmannabanken Arsenalsgatan 9. Med detta nummer följer Iduns Romanbilaga, ark 16.